

Tři pilíře adventismu

Pavel Škoda, B.Th.

Specifická teologie CASD v podstatě stojí na třech základních pilířích, které jsou vzájemně neoddělitelně spojeny, takže vytváří pevně provázaný celek. Žádný z těchto tří pilířů tedy, zdá se, nelze žádným způsobem samostatně reformovat, aniž by taková změna neměla zároveň závažný dopad i na zbývající dva. V této krátké studii bych rád předložil zdůvodnění pro toto tvrzení.

1. pilíř - prorocký dar E. G. Whiteové.

2. pilíř - r. 1844 a vyšetřující soud.

3. pilíř - závaznost zachování soboty.*

Společenství adventistů již prakticky od svého prvopočátku uznalo prorocké obdarování E. G. Whiteové, a proto měla tato žena zásadní vliv na ukotvení 2. a 3. pilíře ve věrouce nově vznikající církve. Z této skutečnosti dále vyplývá, že dokud bude CASD vidět v E. G. Whiteové pravého Božího proroka, neexistuje zde logicky žádný prostor pro teologický posun či reformu obou zbývajících pilířů, aniž by byla zpochybněna její autorita. Nejprve se tedy podívejme, co tato žena tvrdila na základě svých vidění.

1. pilíř - prorocký dar E. G. Whiteové

Několik citátů z pera samotné autorky a jeden od James Whitea:

*Někteří jsou připraveni se mě ptát: Kdo sdělil sestře Whiteové tyto věci? Dokonce se ptají přímo mne: Řekl ti někdo tyto věci? A já jim mohu říci: Ano, ano, **anděl Boží ke mě mluvil...** ale... pro příště, nehodlám vysvětlováním snižovat Boží svědectví, které mi Bůh dal, abych uspokojila takové úzkoprsé myšlení. Budu proto s takovými otázkami nakládat jako s urážkou Ducha Božího... (Testimonies, vol. 3, p. 314-315 - r. 1873)*

*Bůh uznal za vhodné dát mi znát potřeby a chyby Jeho lidu.... věrně jsem předložila těm, kdo ho urážejí, jejich chyby a způsob, jak je napravit, podle **příkázání (doslova: diktátu) Božího Ducha....** Tak Duch Boží oznámil varování a soudy. (Testimonies, vol. 4, p. 14 - r. 1876)*

Jsem závislá na Duchu Páně, jak při psaní toho, co jsem viděla, tak při vidění samotném. (Spiritual Gifts, vol. 2, p. 293 - r. 1860)

*Ačkoli jsem závislá na Duchu Páně při psaní toho, co jsem viděla i při přijímání svých vidění, slova, kterými tato vidění popisují, jsou moje vlastní, pouze v případě, že **mi je řekl anděl, je cítuji a vždy jsou v textu označena uvozovkami.** (Review and Herald, citováno ze Selected Messages, vol. 1, p. 37 - r. 1867)*

Její manžel James White o ní napsal: *[Ellen Whiteová] nezískala pochopení svých vidění z předchozího učení či studia.* (James White, A Word to the "Little Flock", p. 22 - r. 1847)

2. pilíř - r. 1844 a vyšetřující soud

E. G. Whiteová popisuje v řadě svých vidění předadventní vyšetřující soud, který měl začít v r. 1844.

Bylo mi ukázáno, že naše zklamání v r. 1844 nebylo způsobeno chybou ve výpočtu prorockých období, ale

* Další teologická specifika CASD jako jsou trojandělské poselství a historicistní výklad apokalyptických knih Daniele a Zjevení vnímám jako odvozené, a tedy druhotně závislé na platnosti zmíněných tří základních pilířů. Další specifika jako jsou desátky, čisté a nečisté maso, stav člověka po smrti, otázka pekla aj. jsou jistě kontroverzní, avšak nemají dle mého názoru tak zásadní určující charakter, a proto je nevnímám jako další pilíře, které by radikálním způsobem odklány adventismus od evangelikálního křesťanství.

v rozpoznání samotné události, která se stala. Věřili jsme, že svatyní je naše země. Avšak svatyně, která měla být očištěna na konci prorockého období, označovala svatyni v nebi, a ne celou zemi, jak jsme původně předpokládali. Spasitel vešel do svatyně svatých v r. 1844, aby svatyni očistil a zahájil vyšetřovací soud nad mrtvými. (Manuscript Releases, vol. 16, p. 177)

Bylo mi ukázáno, co se stalo v nebesích na konci prorockého období v r. 1844. Viděla jsem, jak skončila služba Ježíše v první části svatyně, a On zavřel její dveře, ... Bylo mi ukázáno, že svatyně na zemi má dvě části a podobá se té v nebi. Bylo mi řečeno, že se jedná pozemskou svatyni, která je obrazem té nebeské.... Jako kněží vcházeli jednou za rok do svatyně svatých v pozemské svatyni, aby byla svatyně očištěna, vešel Ježíš na konci 2300 dní, v říjnu 1844, do svatyně svatých v nebi, aby započal konečné smíření pro všechny, kteří jej skrze jeho prostřednickou službu mohli přijmout, a očistil svatyni. (Spiritual Gifts Vol.1, p.160-161 - r. 1858)

E. G. Whiteová také dostala vidění o tom, že nikdo další po r. 1844 již nemůže uvěřit, tzv. učení o zavřených dveřích. Toto učení CASD po sedmi letech (v r. 1851) opustila.

Ve vidění mi bylo ukázáno, a stále v to věřím, že v r. 1844 zde byly zavřené dveře. Všichni, kteří viděli světlo poselství prvního a druhého anděla a odmítli ho, byli ponecháni v temnotě. Všichni, kteří ho přijali a kteří obdrželi Ducha Svatého, který byl součástí tohoto poselství z nebes, a kteří se později zřekli své víry a prohlásili svoji zkušenost za klam, odmítli v důsledku Božího Ducha, a ten je již nadále nepotěšoval. (Selected Messages vol. 1, p. 63)

3. pilíř - závaznost zachování soboty

E. G. Whiteová měla vidění o závaznosti zachování soboty a učinila ze soboty dokonce konečný test pro věřící jako protiklad k zachování neděle (sobota je Boží pečeti a neděle je znamení šelmy).

Ale Pán mi dal vidění nebeské svatyně. Chrám Boží v nebi byl otevřen a byla mi ukázána schrána Boha, na níž byla slitovnice. Z každé strany schrány stál jeden anděl a jejich křídla se rozprostírala nad slitovnicí, tváře měli obrácené k sobě. Jak mne informoval můj doprovázející anděl, reprezentovali tak všichni nebeský zástup hledící s posvátnou bází k Božímu zákonu, který byl napsán Božím prstem. Ježíš otevřel víko schrány a já se dívala na kamenné desky, na nichž bylo napsáno desatero přikázání. Byla jsem ohromena, protože jsem viděla čtvrté přikázání, jak se nachází v samotném centru všech deseti přikázání a obklopovala ho jemná světelná záře. Anděl řekl: „toto je jediné z deseti přikázání, které určuje Boha jako Stvořitele nebe a země a všech věcí, které zde jsou. Když byly položeny základy Země, byl také položen základ soboty. Bylo mi ukázáno, že pokud by byla zachována pravá sobota, nebyl by na Zemi nikdy žádný ateista ani nevěřící. Zachování soboty by svět zachránilo před modlářstvím. (Life Sketches, p. 236 - r. 1880)

V sobotu 24. března 1849 jsme měli milé a velmi zajímavé shromáždění s bratry v Topshamu, Maine. Byl na nás vylit Duch Svatý a já jsem byla vzata v Duchu do města živého Boha. Pak mi bylo ukázáno, že přikázání Boží a svědectví Ježíše Krista vztahující se k zavřeným dveřím nelze oddělit, a že čas, aby Boží přikázání zazářila v celém své důležitosti a aby Boží lid byl zkoušen na základě pravdy o sobotě, nadešel, když byly otevřeny dveře do svatyně svatých v nebeské svatyni, kde je schrána s Desaterem. Tyto dveře nebyly otevřeny, dokud nebyla skončena Ježíšova prostřednická služba v prvním oddělení nebeské svatyně v r. 1844. Teprve pak Ježíš povstal, zavřel dveře do prvního oddělení svatyně, otevřel dveře do svatyně svatých a prošel za druhou oponu, kde nyní stojí u archy a kam nyní dosahuje víra Izraele.

Viděla jsem, že Ježíš zavřel dveře do prvního oddělení svatyně a žádný člověk je nemůže otevřít; a že otevřel dveře do svatyně svatých a žádný člověk je nemůže zavřít (Zj 3,7.8); a že od chvíle, kdy byly otevřeny tyto dveře do svatyně svatých, v níž se nachází schrána, září přikázání na Boží lid a ten je zkoušen v otázce soboty. (Early Writings, p. 42 - r. 1851)

... sobota čtvrtého přikázání je pečeť živého Boha. (Great Controversy [Vítězství lásky Boží], p. 640 - r. 1888)

Znamení či pečeť Boha je zjevena v zachování sedmého dne soboty.. Znamení šelmy je jejím opakem - zachování prvního dne týdne. (Testimonies, vol. 8, p.117 - r. 1904)

Ve spojitosti s ostatkem Božího lidu mi bylo ukázáno toto: Byly mi představeny dvě skupiny lidí. Jedna skupina se vyznačovala okázalými znaky vyznávajících křesťanů. Tito lidé pošlapávali Boží zákon, klaněli se instituci papežství a zachovávali první den týdne jako Hospodinovu sobotu. Druhá skupina byla nepočtená a klaněla se velkému Zákonodárci. Tito lidé zachovávali čtvrté přikázání. (Testimonies, vol.1, p. 223 - r. 1855)

Problémy a nesrovnalosti

1. pilíř

V proroctvích, způsobu psaní knih i v osobním životě E. G. Whiteové existuje řada skutečností, které závažným způsobem zpochybňují pravost jejího prorockého pověření.

Detailní studie: <http://biblickestudie.cz/studie/egw.pdf>

2. pilíř

Předadventní vyšetřující soud a platnost datace jeho počátku do r. 1844 nelze prokázat na biblickém základu a samotná teologie tohoto soudu je v protikladu k některým jednoznačným výroky Písma.

Stručný přehled problémů: http://biblickestudie.cz/studie/rok_1844_strucne.pdf

Detailní studie: http://biblickestudie.cz/studie/rok_1844.pdf

3. pilíř

Závaznost zachování soboty pro novozákonní církve není biblicky podložena a pramení z nepochopení konceptu smluv prezentovaných v Písmu, zejména Sinajské smlouvy, a v jejich výkladu, který nebere v úvahu radikální posun, který nastal v nové smlouvě, jak dosvědčuje Kristus a pisatelé Nového zákona.

Stručné pojednání: http://biblickestudie.cz/studie/sobota_strucne.pdf

Detailní studie: http://biblickestudie.cz/studie/sobota_nedele.pdf

Rozbor dalších argumentů: http://biblickestudie.cz/studie/sobota_ford.pdf

Překlad knihy D. Ratzlaffa „Sobota v Kristu“: http://biblickestudie.cz/preklady/t_ratzlaff_sabbath.pdf

Diskuze textu Kol 2,16: http://biblickestudie.cz/preklady/t_gladson_odpoved_du_preezovi.pdf

Odkaz na sborník studií předních evangelikálních teologů, „From Sabbath to Lord's Day“, ed. D. A. Carson: <http://www.lifeassuranceministries.com/sl.html>

Závěr

Z uvedených citátů E. G. Whiteové je zřejmé, že pokud věříme v platnost jejího prorockého daru, pak nelze žádným způsobem opustit učení o předadventním soudu a o závaznosti soboty. A naopak, pokud je toto její prorocké pověření zpochybněno, přicházíme tím zároveň i o prorocké potvrzení závaznosti soboty a předadventního soudu, které jsou na základě samotného Písma neobhájitelné.

Pokud na základě studie Písma dojdeme k závěru, že učení o předadventním soudu je nebiblické, musíme v důsledku odmítnout prorocký dar E. G. Whiteové, a tím přijdeme i o prorocké potvrzení závaznosti zachování soboty.

Podobně i v případě zjištění, že sobota není závazná pro novozákonní církve a není tedy ani žádným finálním testem pravosti křesťanské víry, musíme opět odmítnout pravost prorockého daru E. G. Whiteové. Tím je zároveň zpochybněno i učení o předadventním soudu.

Komplexní provázanost všech tří základních pilířů učení CASD je tedy zřejmá. Žádný pilíř nemůže existovat samostatně bez ostatních a případné zhroucení jednoho pilíře nevyhnutelně způsobí i pád zbývajících dvou.